

Aqoonsiga bukaanka: _____

Taariikhda tijaabada la qaaday: _____

Inta ay socotay: goorta la bilaabay _____ ilaa iyo _____

Agaasimaha tijaabada qaaday: _____

Michel Paradis
McGill University

BILINGUAL APHASIA TEST

(SOMALI VERSION)

LAYLI HADALGABE KU HADLA DHAWR LUUQADOOD

Layliga hadal gabaha ku hadla dhawr luuqadood waxaa afka Soomaaliga u bedeshay Fauzia Ahmed Abdalla.

The development of the Bilingual Aphasia Test materials was supported by Grant MEQ 01-07-k (1976-1983) from the Quebec Ministry of Intergovernmental Affairs, Grant EQ 1660 (1980-1985) from the Quebec Ministry of Education FCAC Fund, and Grants 410-83-1028 (1984, 1985) and 410-88-0821 (1989-1991) from the Social Sciences and Humanities Research Council of Canada.

Layli (ama tijaabin) hadalgabe ku hadla dhawr luuqadood

Af soomaali

Qaybta (A) Qayb u dhaxaysa luuqadahoo dhan

TAARIKHDA AQOONTA LUUQADAH

Su'aalaha soo socda waa in loo akhiyaa bukaanka sida ay hoos ugu qoran yihin. Bukaanka hadduusan ka jawaabi karin su'aalaha su'aal kamid ah waxaa la weydiin karaa qof kale (sidii xubin qoyska ka tirsan). Su'aalaha guud oo ay jawaabtoodu tahay 'haa' ama 'maya', waxaad goobaabtaa '+' haddi ay 'haa' jawaabtu tahay, hadday tahay 'maya na' waxaad goobaabtaa '-'.

Haddi su'aal jawaab loo waayo, HAKA TEGIN ayadoo maran ee waxaad goobaabtaa "0" meesha loogu tala galay. Taasi waxay muujinaysa inaysan jawaabi jirin. Layliga gudihisa, dhammaan tilmaamahas (awaamirahaas) loogu tala galay agaasimaha tijaabada qaadaya waxaa laga horeysiiyay summadaan "****". Tilmaamahaas waa inaan loo akhrin bukaanka.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

1. Taariikhdee dhalatay?	_____	(1)
2. Halkee ku dhalatay?	_____	(2)
3. Caruurnimadaadi, luadee ayaad badana guriga dhexdiisa ku hadli jirtay?	_____ + _____ - 0	(3)
4. Caruurnimadaadi, luuqada kale guriga ma ku isticmaali jirtay?	0 1 2 3	(4)

***Hadday su'aasha (4) jawaabteedu tahay maya, u gudub su'aasha (12).

5. Caruurnimadaadi, luuqadehee kale ayaad guriga ku hadli jirtay?	_____	_____	_____	(5)
6. Maxay ahayd aabaha afkiisi-Hooyo?	_____	_____	_____	(6)
7. Miyuu ku hadli jiray afaf kale?	_____	_____	+ - 0	(7)

***Haddi jawaabta su'aasha (7) ay tahay maya, u gudub su'aasha (12)

8. Waa maxay luuqadaha kale ee uu aabaha guriga ku isticmaali jiray?	_____	_____	(8)
9. Luuqadee ayuu aabaha kugula hadli jiray badana inta guriga la joogo?	_____	_____	(9)
10. Aabaha maku isticmaali jiray guriga afaf kale?	_____	_____	+ - 0 (10)

***Haddi jawaabta (10) ay tahay maya, u gudub su'aasha (12)

11. Luuqadehee kaleayuu aabaha ku hadli jiray intuu guriga joogo?	_____	_____	_____	(11)
12. Maxay ahayd Hooyada afkeedi-Hooyo?	_____	_____	_____	(12)
13. Miyey ku hadli jirtay afaf kale?	_____	_____	+ - 0	(13)

***Haddi jawaabta su'aasha (13) tahay maya, u gudub su'aasha (18)

14. Maxay ahayeen afaf kale ee hooyada ku hadli jirtay?	_____	_____	(14)
15. Luuqadee ayey Hooyada kugula hadli jirtay badana inta guriga la joogo?	_____	_____	(15)
16. Miyey Hooyada ku hadli jirtay afaf kale guriga dhexdiisa?	_____	_____	+ - 0 (16)

***Haddi jawaabta su'aasha (16) maya tahay, u gudub su'aasha (18)

17. Afafkee kale ayey Hooyada ku hadli jirtay guriga dhexdiisa?	_____	_____	_____	(17)
18. Qof kale ma ku hayn jiray, markaad yareyd?	_____	_____	+ - 0	(18)

***Haddi jawaabta (18) maya tahay, u gudub su'aasha (25)

19. Maxay ahayd af-kiisi Hooyo?	_____	(19)
20. Afaf kale miyuu ku hadli jiray?	_____	+ - 0 (20)

***Haddi jawaabta su'aasha (20) maya tahay, u gudub su'aasha (25)

21. Maxay ahaayeen luuqadihiisa kale?	_____	_____	_____	(21)
22. Afkee ayuu inta badan kugula hadli jiray inta guriga la joogo?	_____	_____	_____	(22)
23. Miyuu ku hadli jiray afaf kale inta guriga la jooga?	_____	_____	_____	(23)
***Haddi jawaabta su'aasha (23) maya tahay, u gudub su'aasha (25)				
24. Afafkee kale ayuu kugala hadli jiray guriga dhexdiisa?	_____	_____	_____	(24)
25. Caruurnimadaadi, afkee ayaad inta badan saaxiibadaa kula hadli jirtay?	_____	_____	_____	(25)
26. Intee sano ayaad waxbaranaysay?	_____	_____	_____	(26)
27. Maxay aheyd luuqada wax lagu dhigan jiray markaad dugsiga (ama iskuulka) bilowday?	_____	_____	_____	(27)
28. Goortasi, miyey jireen afaf kale ee wax lagu dhigo?	_____	_____	_____	(28)
***Haddi jawaabta su'aasha (28) maya tahay, u gudub su'aasha (30)				
29. Maxay ahaayeen afafkaas kale ee wax lagu dhigo?	_____	_____	_____	(29)
30. Afkee ayey badana ku hadli jireen ardada kale ee dugsigaas?	_____	_____	_____	(30)
31. Markaas kadib, miyaad u bedelatay dugsiga luuqad kale lagu dhigo?	_____	_____	_____	(31)
***Haddi jawaabta su'aasha (31) maya tahay, u gudub (49)				
32. Maxay ahayd luuqadaasi?	_____	_____	_____	(32)
33. Intee sano kadib ayaad luuqadan cusub ee wax lagu dhigo u bedelatay?	_____	_____	_____	(33)
34. Waqtigaas ma jireen afaf kale ee wax lagu dhigo?	_____	_____	_____	(34)
***Haddi jawaabta su'aasha (34) maya tahay, u gudub (36)				
35. Maxay ahaayeen luuqadahaas kale ee wax lagu dhigo?	_____	_____	_____	(35)
36. Afkee ayey badana ku hadli jireen ardada kale ee dugsigaas?	_____	_____	_____	(36)
37. Dabadeed, ma u bedelatay dugsiga luuqad kale lagu dhigo?	_____	_____	_____	(37)
***Haddi jawaabta su'aasha (37) maya tahay, u gudub su'aasha (49)				
38. Maxay ahayd luuqadaasi?	_____	_____	_____	(38)
39. Intee sano kadib ayaad luuqadaan cusub ee wax lagu dhigo u bedelatay?	_____	_____	_____	(39)
40. Waqtigaas, ma jireen afaf kale ee wax lagu dhigo?	_____	_____	_____	(40)
***Haddi jawaabta su'aasha (40) maya tahay, u gudub (49)				
41. Maxay ahayeen luuqadaha kale ee wax lagu dhigo?	_____	_____	_____	(41)
42. Afkee ayeey badana ku hadli jireen ardada kale ee dugsigaas?	_____	_____	_____	(42)
43. Dabadeed, ma u bedelatay dugsiga luuqad ka badalan lagu dhigo?	_____	_____	_____	(43)
***Haddi jawaabta su'aasha (43) maya tahay u gudub su'aasha (49)				
44. Maxay ahayd luuqadaasi?	_____	_____	_____	(44)
45. Intee sano kadib ayaad luuqadaan cusub ee wax lagu dhigo u bedelatay?	_____	_____	_____	(45)
46. Goortas, ma jireen afaf kale ee wax lagu dhigo?	_____	_____	_____	(46)
***Haddi su'aasha (46) maya tahay, u gudub su'aasha (49)				
47. Maxay ahayeen luuqadahaas kale ee wax lagu dhigo?	_____	_____	_____	(47)
48. Afkee ayeey badana ku hadli jireen ardada kale ee dugsigaasi?	_____	_____	_____	(48)
49. Markaad wax barashada dhamaysatay maxay shaqadaadu ahayd?	_____	_____	_____	(49)
50. Shilkaaga/jiradaada horteed, afafkee ayaad ku hadli kartay?	_____	_____	_____	(50)

Qaybta (B)

AQOONTA IYO ISTICMAALKA AF SOOMAALIGA

Su'aalaha soo socda, waa in loo akhriya bukaanka, lagana tixraaca sida ay hoos ugu qoran yihiin. Kuwa xulashada ah, goobaabi midda ku haboon. Kuwa kalena, waxaad ku qortaa jawaabta haboon meesha loogu tala galay. Layliga dhexdiisa, dhammaan awaamirta ku socota agaasimaha tijaabada qaadaya waxaa laga horeysiiyay sumadaan "****". Awaamirtaas waa inaan loo akhriin bukaanka.

***Waxaad siisa bukaanka hordhaca soo socda, kadibna u gudub su'aalaha.

Waxaan ku weydiin doonaa su'aalo ku saabsan af soomaaligaaga. Diyaar ma tahay?

1. Weligaa maku nooleydegmooyin kale ee afka soomaaliga looga hadlo? + - (1)

***Hadday jawaabtu tahay "maya" u gudub su'aasha (4)

2. Wadankey ku tiil degmadaas? _____ (2)

3. Imisaad halkaas deganeyd? _____ (3)

4. Shilkaaga/jiradaada horteed, af-soomaaligaagu ma wuxuu ahaa mid:-
1) aan fiicnayn 2) fiican 3) aad u fiican 0 1 2 3 (4)

5. Intee sano ayaa jirtay markaad af-soomaaliga ku hadalkiisa baratay? _____ (5)

6. Jiradaada ka hor, guriga dhexdiisa af soomaali ma ku hadli jirtay? + - (6)

7. Shaqada, ma ku hadli jirtay af-soomaali? + - (7)

8. Saaxibadaa, af-soomaali ma kula hadli jirtay? + - (8)

9. Jiradaada horteed, nolol maalmeedkaaga ma waxa ku hadli jirtay af-soomaali:-
1) Maalin kasta 2) Todobaad kaasta 3) Bil kasta 4) Sannad kasta 5) Sannadkiiba in ka yar hal mar.
0 1 2 3 4 5 (9)

10. Weligaa ma baratay sida af soomaaliga II akhriyo? + - (10)

***Hadday jawaabtu tahay maya, u gudub su'aasha (18)

11. Intee jir ayaad ahayd markaad baratay af-soomaaliga akhrintiisa?

12. Jiradaada ka hor, akhriskaaga afka-soomaaliga ma wuxuu ahaa mid: _____ (11)

1) Aan fiicnayn 2) Fiican 3) Aad u fiican 0 1 2 3 (12)

13. Nolol maalmeedkaaga, intaadan jirran, ma waxaad akhriin jirtay af-soomaali :-

1) Maalin kasta 2) Todobaad kasta 3) Bil kasta 4) Sannad kasta 5) Sannadkiiba in ka yar hal mar.
0 1 2 3 4 5 (13)

14. Weligaa ma baratay sida af soomaaliga loo qoro? + - (14)

***Hadday jawaabtu tahay "maya" u gudub su'aasha (18)

15. Intee jir ayaad ahayd markaad qorida af-soomaaliga baratay? _____ (15)

16. Jiradaada horteed, qoraalkaaga afka Soomaaliga ma wuxuu ahaa mid :-

1) Aan fiicnayn 2) Fiican 3) Aad u fiican 0 1 2 3 (16)

17. Nolol maalmeedkaaga, intaadan jirran, ma waxaa ku qori jirtay af Soomaali:-

1) Maalin kasta 2) Todobaad kasta 3) Bil kasta 4) Sannad kasta 5) Sannadiiba in ka yar hal mar.
0 1 2 3 4 5 (17)

HADAL XIRIIRA OO AAN KALA GO' LAHAYN

***Cajalad ku duub muddo shan daqiiqad ah, hadalka bukaanka oo aan kala go'nayn. Ujeeddada laga leeyahay qeybtaan (layliga ka tirsan) waa in laga helaa tusaalo bukaanka hadalkiisa caadiga ah, iyo in ay siiso fursad layli qaaduhu iyo bukaanka inay xiriir wanaagsan yeeshaan. Si uusan bukaanka hadalka uga kala go'in, waxaad had iyo jeer weydiisa su'aalo ku saabsaan qodobadaan:-

- bukaanka jiradiisa/shilkiisa.
- shaqadiisa
- khibradhiisa dalalka kale
- qoyskiisa iyo wixii la mid ah.

***Markuu bukaanka hadalka dhameeyo, jooji cajalada, ka dibna goobaab jawaabta ku haboon shantaan qodob(18-22). Ujeeddada laga leeyahay waa in la helo fikrad guud iyo mid shaqsiyadeed ee ku saabsan bukaanka hadalkiisa duuban keliya. Taas oo dib dambe baaritaan loogu noqon doono.

18. Hadalka tira ahaantiisa:-

1) Waxba 2) Wax aad u yar 3) Caadiga wax ka yar 4) Caadi (18)

19. Hadalka xiriirintiisa (kala go' la'aantiisa)

1) Ma fiicna 2) Dhexdhexaad 3) Fiican 4) Caadi (19)

20. Ku dhawaaqida erayada

1) Ma fiicna 2) Dhexdhexaad 3) Fiican 4) Caadi (20)

21. Naxwaha

1) Ma fiicna 2) Dhexdhexaad 3) Fiican 4) Caadi (21)

22. Erayada (Eray bixin)

1) Ma fiicna 2) Dhexdhexaad 3) Fiican 4) Caadi (22)

FAHAMKA HADALKA

***Qaybtaan, bukaanka waxaa laga rabaa inuu fuliyo amarka uu maqlo. Awaamirta waa in loo akhriya si tartiib ah (xasilan) oo cad kana duwaneyn habka caadiga ah. Haddusan bukaanku, shan il-biriqsi (seken) gudaheed uusan amarka muujin, waxaad goobaabtaa "0" una gudub su'aasha ku xigta. WAXAAD CALAAMADAYSAY SHEYGA UGU HOREEYA KELIYA OO UU BUKAANKU TAABTO.

hadduu bukaanku si sax ah u fuliyo, goobaab "+". hadduu qaldo, goobaab "-". Haddusan waxba sameyn (ama uu muujiyo inusan amarka fahmin) waxaad goobaabtaa "0". Tusaale : Haddii bukaanka la amro inuu taabto kutub miiska dul saaran oo uu taabto shey kale, waxaa la goobaabaya '-'. Hasa yeeshe, haddusan waxba taaban (amase sacbiyo) waxaa la goobabaya '0'.

TILMAAMID

***Qeybtaan waxaa loo baahan yahay, waxyaabaha soo socda in la dul saaro miiska bukaanka hortiiisa ah, si uu si fudud ugu taabto shey waliba goonidiis. Waxyaabaha waxaa loo soo bandhigayaa sidaan soo socota, waxaana laga bilaabaya dhanka bidix ilaa iyo dhanka midig :- guluus, qalin, maqas, bakhshad, faraati, shanlo, koob, taraq, fure, saacad.

***Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya:

23. Waxaad taabata faraatiga.	+	-	0	(23)
24. Waxaad taabata guluuska.	+	-	0	(24)
25. Waxaad taabata taraqa.	+	-	0	(25)
26. Waxaad taabata qalinka	+	-	0	(26)
27. Waxaad taabata furaha.	+	-	0	(27)
28. Waxaad taabata maqaska	+	-	0	(28)
29. Waxaad taabata saacada	+	-	0	(29)
30. Waxaad taabata bakhshada.	+	-	0	(30)
31. Waxaad taabata koobka	+	-	0	(31)
32. Waxaad taabata shanlada.	+	-	0	(32)

AMARRO FUDUD IYO KUWA IN YAR ADAG

***Waxaad bukaanka u akhriisa amarada soo socda, kadibna qor jawaabtu bixiyo. Calamadaha qiimeynta waa '+','-' iyo '0' sidaan horey ugu soo aragnay qaybta tilmaamidda. Alaabta miiska dul saaran waa :- faraati, taraq, koob, qalin, fargeeto.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya:

Waxaan kaa codsan doona inaad waxyaabo fudud sameysid. Diyaar ma utahay?

33. Indhaha xir.	+	-	0	(33)
34. Afka fur.	+	-	0	(34)
35. Gacanta kor u taag.	+	-	0	(35)
36. Carabka soo saar.	+	-	0	(36)

37. Sacbi.	+ - 0	(37)
38. Faraatiga taraqa dul saar.	+ - 0	(38)
39. Koobka qalinka dhinac dhig.	+ - 0	(39)
40. Taraqa fargeetada hoos dhig.	+ - 0	(40)
41. Qalinka faraatiga hor dhig.	+ - 0	(41)
42. Fargeetada koobka dhex geli.	+ - 0	(42)

AMARRO AD-ADAG

*** Amarrada (43) ilaa iyo (47) waa amaro adag ee isku dhex jira. Amarkoo dhameystiran (seddexdiisa qeybood oo idil) waa in hal mar bukaanka loo akhriyaa. Caddayn waliba, bukaanka waa inuu sameeya waxa la faray isagoo seddexda shey isticmaalaya. Seddexda shey waa in laga dhiga miiska meel uu bukaanku si fudud uga gaaro.

Waxaad goobaabtaa '+' hadduu bukaanku si sax ah oo aan cillad lahayn amarka u fuliyo (sida la rabayna isugu daba xijiyoo). Haddusan sixin, waxaad qiimaysa inta amar uu saxay sidey doonaan haa isugu xigeen. Sidaa darteed, seddex dhibcood "3" waxay muujinaysa inuu bukaanku seddexda amar fuliyay lakiinse ayan aheyn siday isugu xigeen. Laba dhibcood "2", waxay muujinaysa inuu laba amar fuliyay sidey doonaan haa isugu xigeen.

Sheyada waa :- seddex gabal oo waraaqo ah, seddex qalin (buluug, cagaar, guduud); seddex sunuud (lacag) (mid weyn, mid dhexe, iyo mid yar) (weyninka iyo qiimaha sunuudu waa in ay is waafaqsan yihiin); seddex ulood/qori (mid dheer, mid dhexe, iyo mid gaaban); hal koob iyo seddex kutub.

*** Kor u akhri adigo halkaan ka bilaabaya.

43. Waxaa halkaan yaala seddex gabal oo waraaqo ah. Waxaa isiisa midda yar, tan dhexe dhabtaada kor saar, tan weyna tuur.	+ 3 2 1 0	(43)
44. Waxaa halkaan yaala seddex qalin. Kan jaalaha ah dhulka ku tuur, kan buluuga ahna isii, midka guduudka ahna kor u qaad.	+ 3 2 1 0	(44)
45. Waxaa halkaan yaala seddex lacag oo sunuud ah. Midka weyn dhankeega usoo riix, kan dhexe rog, kan yarna gacantaad dul saar.	+ 3 2 1 0	(45)
46. Waxaa halkaan yaala seddex ulood/qori Midka gaaban koobka dhex geli, kan dhexena isii, kan dheerna miiska ku dul garaac. akawanvumu kampe akawanvu kakoone koone ku meeza.	+ 3 2 1 0	(46)
47. Waxaa halkaan yaala seddex kutub. Kan hore kalafur, midka labaadna gedi, kan seddexaadna kor u qaad.	+ 3 2 1 0	(47)

KALA SOOCIDA ERAYADA XAGA MAQALKA (Verbal Auditory Discrimination)

***Qaybtaan, bukaanka waa inuu taabta maswirka ugu dhow ee muujinaya erayga uu maqlo. Masawir waliba wuxu ku leeyahay nambar (tirro) geeska sare ee midigta ah. Waxaad goobaabtaa lambarka masawirka ee uu bukaanku doortay (1-4 ama X). Haddusan bukaanka taaban masawirna amase taaban "X" waxaad goobabta '0' halka loogu talagalay.

***Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaad maqli doonta eray. Taabo masawirka muujinaya micnihiisa. haddusan eraygaas masawir ku haboon jirin waxaad taabata calaamadaan "X". Tusaale; haddan ku iraaqdo "dheri" waxaad taabanaysa masawirkaan maxaa yeelay wuxu kutusinay "'deri", haddan ku iraaqdo "shimbir" waxaad taabanaysa calamadaan "X" sababto ah boggan kuma yaalo masawir shimbireed. Haye, diyaar ma tahay?

48. GAR	X 1 2 3 4 0	(48)
49. DHABAR	X 1 2 3 4 0	(49)
50. DIGAAG	X 1 2 3 4 0	(50)
51. SAN	X 1 2 3 4 0	(51)
52. BEER	X 1 2 3 4 0	(52)
53. KOOB	X 1 2 3 4 0	(53)

54. CUN	X	1	2	3	4	0	(54)
55. SHAAR	X	1	2	3	4	0	(55)
56. LAAB	X	1	2	3	4	0	(56)
57. SAXAN	X	1	2	3	4	0	(57)
58. DUUG	X	1	2	3	4	0	(58)
59. SHID	X	1	2	3	4	0	(59)
60. TOOS	X	1	2	3	4	0	(60)
61. UBAX	X	1	2	3	4	0	(61)
62. BUUR	X	1	2	3	4	0	(62)
63. QOOR	X	1	2	3	4	0	(63)
64. BAAL	X	1	2	3	4	0	(64)
65. RAR	X	1	2	3	4	0	(65)

FAHAMKA DHISMAHA WEERTA (Syntactic comprehension)

***Qaybtaan soo socota, bukaanku waa inuu taabtaa masawirka micna ahaan ugu dhow weerta loo akhriyo. Weeraha waa in loo akhriyaa hab aanan caadiga ka duwaneyn (ku dhawaaqidda, shidida dhamman waa inay caadi noqdaan). Waxaad goobaabtaa lambarka masawirka uu bukaanku doortay. Hadduusan bukaanku shan il-biriqsi (seken) kadib wax jawaaba bixin, waxaad goobaabtaa '0', una gudub weerta ku xigta. Bukaanka, waa inuu hor yaala buuga sawirada ee ku magacaaban "Fahamka dhismaha weerta" si ay ugu suura gasho inuu si sahlan u taabto masawirka boggaas ku yaal.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaad maqli doonta weer. Taabo masawirka tusaaleynaaya micnaha weertaas. Tusaale: haddan iraaqdo "Wiilku wuu fadhiiya" waxaad taabanaysaa masawirkaan oo muujinaya inuu wiilku fadhiyo..

*** Bogga 1

66. Wiilku gabadhuu hayaa.	1	2	3	4	0	(66)
67. Gabadhu wiilkay haysaa.	1	2	3	4	0	(67)
68. Asagay haysaa.	1	2	3	4	0	(68)
69. Ayaday haysaa.	1	2	3	4	0	(69)
70. Ayagay haysaa.	1	2	3	4	0	(70)

*** Bogga 2

71. Odaygu wiilkuu u shanleynayaa.	1	2	3	4	0	(71)
72. Habartu gabadhay u shanlayneysaa.	1	2	3	4	0	(72)
73. Asaguu u shanleynayaa.	1	2	3	4	0	(73)
74. Asagaa shanlaysanaya.	1	2	3	4	0	(74)
75. Ayadaa shanleysanaysa.	1	2	3	4	0	(75)
76. Ayaday u shanlayneysaa.	1	2	3	4	0	(76)

*** Bogga 3

77. Wiilku gabdhuhuu hayaa.	1	2	3	4	0	(77)
78. Asaguu hayaa.	1	2	3	4	0	(78)
79. Ayaduu hayaa.	1	2	3	4	0	(79)
80. Ayaguu hayaa.	1	2	3	4	0	(80)

*** Bogga 4

81. Gabadhu wiilkay riixaysaa.	1	2	3	4	0	(81)
82. Wiilku gabadhuu riixayaa.	1	2	3	4	0	(82)
83. Wiilka waxaa riixaysa gabadha.	1	2	3	4	0	(83)
84. Gabadha waxaa riixaya wiilka.	1	2	3	4	0	(84)
85. Waa wiilka waxa gabadha riixaya.	1	2	3	4	0	(85)
86. Waa gabadha waxa wiilka riixaysa.	1	2	3	4	0	(86)
87. Waa wiilka waxay gabadhu riixaysaa.	1	2	3	4	0	(87)
88. Waa gabadha wuxuu wiilku riixayaa.	1	2	3	4	0	(88)

*** Bogga 5

89. Eygu bisaduu qaniinaayaa.	1	2	3	4	0	(89)
90. Bisadu eygay qaniinaysaa.	1	2	3	4	0	(90)
91. Eyga waxaa qaniinaysa bisada.	1	2	3	4	0	(91)
92. Bisada waxaa qaniinaaya eyga.	1	2	3	4	0	(92)
93. Waa eyga waxa bisada qaniinaaya.	1	2	3	4	0	(93)
94. Waa bisada waxa eyga qaniinaysa.	1	2	3	4	0	(94)
95. Waa bisada wuxuu eygu qaniinaayaa.	1	2	3	4	0	(95)
96. Waa eyga waxay bisadu qaniinaysa.	1	2	3	4	0	(96)

*** Bogga 6

97. Dawacadu diiqay daba socotaa.	1	2	3	4	0	(97)
98. Diiqa waxaa daba socoto dawacada.	1	2	3	4	0	(98)
99. Dawacada waxaa daba socda diiqa.	1	2	3	4	0	(99)
100. Diiqu dawacaduu daba socdaa.	1	2	3	4	0	(100)
101. Waa dawacada waxa diiqa daba socoto.	1	2	3	4	0	(101)
102. Waa diiqa waxay dawacadu daba socotaa.	1	2	3	4	0	(102)
103. Waa diiqa waxa dawacada daba socdaa.	1	2	3	4	0	(103)
104. Waa dawacada wuxuu diiqu daba socdaa.	1	2	3	4	0	(104)

*** Bogga 7

105. Hooyadu gabadheeday u labisaysaa.	1	2	3	4	0	(105)
106. Odaygu wiilkiisuu u labisayaa	1	2	3	4	0	(106)
107. Ayadaa labisanaysa.	1	2	3	4	0	(107)
108. Asaguu u labisayaa	1	2	3	4	0	(108)
109. Ayaday u labisaysaa.	1	2	3	4	0	(109)
110. Asagaa labisanaya.	1	2	3	4	0	(110)

*** Bogga 8

111. Gabadhu wiilka ma riixayso.			1	2	0	(111)
112. Wiilku gabadha ma riixaayo.			1	2	0	(112)
113. Gabadha wiilka ma uusan riixin.			1	2	0	(113)
114. Wiilka ma aysan riixin gabadha.			1	2	0	(114)

*** Bogga 9

115. Naagtu ninka uma sheekeynayso.			1	2	0	(115)
116. Ninku naagta uma sheekeynaayo.			1	2	0	(116)
117. Naagta waxaa u sheekeynaaya ninka.			1	2	0	(117)
118. Ninka uma sheekeynayso naagtu.			1	2	0	(118)
119. Naagta uma sheekeynaayo ninku			1	2	0	(119)
120. Naagta waxaa u sheekeynaaya ninka.			1	2	0	(120)

*** Bogga 10

121. Dawacadu diiqa ma daba socoto.			1	2	0	(121)
122. Diiqu ma uusan daba socon dawacada.			1	2	0	(122)
123. Diiqu dawacada ma daba socdo.			1	2	0	(123)
124. Dawacadu ma aysan daba socon diiqa.			1	2	0	(124)

*** Bogga 11

125. Wiilku hooyadiis toosin maayo.			1	2	0	(125)
126. Hooyadu wiilka toosin mayso.			1	2	0	(126)
127. Wiilka ma aysan toosinayn hooyadiis.			1	2	0	(127)
128. Hooyadiis ma uusan toosinayn wiilku.			1	2	0	(128)

*** Bogga 12

129. Eyga ma aysan qaniinin bisadu.	1	2	0	(129)
130. Bisada ma uusan qaniinin eygu.	1	2	0	(130)
131. Eygu bisada ma qaniinaayo.	1	2	0	(131)
132. Bisadu eyga ma qaniinayso.	1	2	0	(132)

*** Bogga 13

133. Asakarigu tuuga garaaci maayo.	1	2	0	(133)
134. Askarigu ma uusan garaacin tuuga.	1	2	0	(134)
135. Tuugu askariga garaaci maayo.	1	2	0	(135)
136. Tuugu ma uusan garaacin askariga.	1	2	0	(136)

*** Bogga 14

137. I tusi hooyadaan cunugeeda.	1	2	0	(137)
----------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 15

138. I tusi qufulkaan furihiisa.	1	2	0	(138)
----------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 16

139. I tusi darawalka gaariga.	1	2	0	(139)
--------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 17

140. I tusi fasalka macalimadda.	1	2	0	(140)
----------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 18

141. I tusi tubada biyaha.	1	2	0	(141)
----------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 19

142. I tusi beertaan saceeda.	1	2	0	(142)
-------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 20

143. I tusi dhakhtarka bukihiisa.	1	2	0	(143)
-----------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 21

144. I tusi silsilada koorta.	1	2	0	(144)
-------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 22

145. I tusi cunuga hooyadiis.	1	2	0	(145)
-------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 23

146. I tusi furahaan qufulkiisa.	1	2	0	(146)
----------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 24

147. I tusi gaariga darawalka.	1	2	0	(147)
--------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 25

148. I tusi macalimadda fasalka.	1	2	0	(148)
----------------------------------	---	---	---	-------

*** Bogga 26

149. I tusi biyaha tubada. 1 2 0 (149)

*** Bogga 27

150. I tusi saca beertiisa 1 2 0 (150)

*** Bogga 28

151. I tusi bukaanka dhakhtarkiisa. 1 2 0 (151)

*** Bogga 29

152. I tusi koorta silsilada. 1 2 0 (152)

DABAQAADKA (HEERARKA) MICNAHA

***Dhammaan qeybaha xulashada ah, haa akhriin tirada xulashada ka horeysa ee waxaad akhrisaa erayada sidey isugu xigaan, adigoo isla markaas hakad yar u dhaxaysiinaya.

*** Ku hako halkaan, una akhri bukaanka awaamirta soo socota.

Waxaad maqli doonta afar eray (kalmadood). Waxaad sheegtaa halka eray oo aan ka tirsanayn kooxdaas. Tusaale : Haddii la yiraahdo "Koofi, suun, maroodi, shaar", waxaad dooranaysaa "maroodi" maxaa yeelay dhar ma ahan. Diyaar ma tahay?

153.	1) dawaco	2) dhurwaa	3) qalin	4) libaax	1	2	3	4	0	(153)
154.	1) caano	2) cambe	3) moos	4) babaay	1	2	3	4	0	(154)
155.	1) gacan	2) cag	3) sigisyo	4) dhag (dheg)	1	2	3	4	0	(155)
156.	1) kursi	2) miis	3) sariir	4) nin	1	2	3	4	0	(156)
157.	1) qaaddo	2) fargeeto	3) saxan	4) ari	1	2	3	4	0	(157)

ISLA MACNE

*** Ku hako halkaan, una akhri bukaanka awaamirta soo socota.

Markaan, waxaad maqli doonta hal eray. Ka dibna, waxaan ku siin doonaa afar erayood oo xulasha ah. Waxaan kaa codsanaayaa inaad afartaas xulasho ka dooratid erayga micna ahaan ugu dhow eraygii aan horey kuu siiyay. Tusaale:-Haddaan iraaqdo "shaar" ka dibna aan ku siiyo afartaan xulasho "miis", "guri", "funaanad", "gaari". Waxaad dooranaysaa "funaanad" maxaa yeelay iyaada ayaa "shaar" ugu micna dhow. Diyaar ma tahay?

158.	KURSI	1) buug	2) qalin	3) gambar	4) saacad	1	2	3	4	0	(158)
159.	DIGSI	1) kabo	2) dukaan	3) cambe	4) dheri	1	2	3	4	0	(159)
160.	CAN	1) daan	2) koofi	3) saxan	4) moos	1	2	3	4	0	(160)
161.	DACAS	1) lug	2) kabo	3) waraaq	4) beer	1	2	3	4	0	(161)
162.	MARKAB	1) taraq	2) doon	3) mukulaal	4) geed	1	2	3	4	0	(162)

ISKA HORJEED (LID)

*** Ku hako halkaan, una akhri bukaanka awaamirta soo socota.

Waxaan ku siin doonaa hal eray; ka dibna afar xulasho. Markaan waxaad xulanaysaa erayga lidka ku ah. Tusaale: haddii lagu yiraahdo "cirka" xulashaduna yihiin : "guri", "dhulka", "hoos", "weyn", waxaad xulanaysaa "dhulka", sababto ah waa erayga lidka ku ah cir. Diyaar ma tahay?

163.	FARAX	1) bashaash	2) murug	3) taajir	4) cunug	1	2	3	4	0	(163)
164.	MUGDI	1) waalan	2) madow	3) iftiin	4) aamusan	1	2	3	4	0	(164)
165.	DHALIN-YAR	1) weyn	2) waa yeel	3) cagaar	4) yar	1	2	3	4	0	(165)

1) inuu erayga ku soo celin karo iyo, 2) inuu kala garan karo eray jira ee sax ah iyo midaan jirin. Waxaad horta u akhrisaa bukaanka erayga, ka dibna sug intuu ku soo celiyo eraygaas. Bukaanka waxaa laga rabaa inuu eray kasta siduu yahay ugu soo celiyo. Haddu si sax ah ugu soo celiyo, waxaad goobaabtaa '+' (iyado aad tix gelinaysid kala duwanaashada xaga ku dhawaaqa ee ay sababi karto lahjooyinka kala duwan). Waxaad goobaabtaa '-' hadduu qaldo. Hadduusan shan il-biriqsi (seken) gudaheed uusan wax ku jawaabin waxaad goobaabtaa '0' una gudub sheyga ku xiga.

***Bukaanku markuu ku soo celiyo (ama uu ku soo celin kari waayo) erayga, waxaad weydiisa in uu eraygaasi eray Soomaaliyeed oo run ah yahay. Hadduu 'haa' yiraahdo (oo waa eray sax ah) waxaad goobaabtaa '+'. Maya, (maahan eray jira) hadduu yiraahdana goobaab '-'. Hadduusan wax ku jawaabin shan il-biriqsi (seken) gudaheedna goobaab '0' una gudub tan ku xigta. (Madax ruxid waa u qaadan kartaa jawaab haboon)

***Shid cajalada, halkaana ka bilow adigoo kor u akhrinaya.

Waxaan kaa codsandoonaa inaad erayo iga daba tiraahid. Erayadaas qaar ka mid ah waa erayo Soomaaliyeed oo run ah; kuwa kalena waa erayo aan micna lehayn oo aan jirin. Iga daba dheh, ka dibna ii sheeg inay erayo Soomaaliyeed ee sax ah yihiin. Diyaar ma tahay?

193.	Dhar	Ku celin	+	-	0	(193)
		Xugmin	+	-	0	(194)
195.	Ceel	Ku celin	+	-	0	(195)
		Xugmin	+	-	0	(196)
197.	Shaar	Ku celin	+	-	0	(197)
		Xugmin	+	-	0	(198)
199.	Buuc	Ku celin	+	-	0	(199)
		Xugmin	+	-	0	(200)
201.	Moos	Ku celin	+	-	0	(201)
		Xugmin	+	-	0	(202)
203.	Shool	Ku celin	+	-	0	(203)
		Xugmin	+	-	0	(204)
205.	Mish	Ku celin	+	-	0	(205)
		Xugmin	+	-	0	(206)
207.	Shan	Ku celin	+	-	0	(207)
		Xugmin	+	-	0	(208)
209.	Ril	Ku celin	+	-	0	(209)
		Xugmin	+	-	0	(210)
211.	Suul	Ku celin	+	-	0	(211)
		Xugmin	+	-	0	(212)
213.	Lax	Ku celin	+	-	0	(213)
		Xugmin	+	-	0	(214)
215.	Reer	Ku celin	+	-	0	(215)
		Xugmin	+	-	0	(216)
217.	Roob	Ku celin	+	-	0	(217)
		Xugmin	+	-	0	(218)
219.	Nuut	Ku celin	+	-	0	(219)
		Xugmin	+	-	0	(220)
221.	Suuq	Ku celin	+	-	0	(221)
		Xugmin	+	-	0	(222)
223.	Gabar	Ku celin	+	-	0	(223)
		Xugmin	+	-	0	(224)
225.	Bidaar	Ku celin	+	-	0	(225)
		Xugmin	+	-	0	(226)
227.	Luraf	Ku celin	+	-	0	(227)
		Xugmin	+	-	0	(228)
229.	Biyo	Ku celin	+	-	0	(229)
		Xugmin	+	-	0	(230)
231.	Riib	Ku celin	+	-	0	(231)
		Xugmin	+	-	0	(232)
233.	Simas	Ku celin	+	-	0	(333)
		Xugmin	+	-	0	(234)

235. Bayab	Ku celin	+	-	0	(235)
	Xugmin	+	-	0	(236)
237. Hilib	Ku celin	+	-	0	(237)
	Xugmin	+	-	0	(238)
239. Fure	Ku celin	+	-	0	(239)
	Xugmin	+	-	0	(240)
241. Qibush	Ku celin	+	-	0	(241)
	Xugmin	+	-	0	(242)
243. Dhibaato	Ku celin	+	-	0	(243)
	Xugmin	+	-	0	(244)
245. Maroodi	Ku celin	+	-	0	(245)
	Xugmin	+	-	0	(246)
247. Labaatan	Ku celin	+	-	0	(247)
	Xugmin	+	-	0	(248)
249. Tunqul	Ku celin	+	-	0	(249)
	Xugmin	+	-	0	(250)
251. Dawaco	Ku celin	+	-	0	(251)
	Xugmin	+	-	0	(252)

*** Ku hako halkaan, una akhri bukaanka awaamirta soo socota.

Hadda waxaad maqli doontaa weera Soomaaliyeed ee sax ah. Iga daba dheh keliya. Diyaar ma tahay?

253. Wiilku gabadha ayuu riixaaya.	+	-	0	(253)
254. Ayadaa haysa.	+	-	0	(254)
255. Waa eyga waxa bisada qaniinaaya.	+	-	0	(255)
256. Waa wiilka waxay gabadhu haysaa..	+	-	0	(256)
257. Dawacadu ma aysan daba socon diiqa.	+	-	0	(257)
258. Asaguu u labisayaa.	+	-	0	(258)
259. Askarigu tuuga ma uusan garaacin.	+	-	0	(259)

TIXID (XIRIIRIN)

***Qaybtaan, bukaanka waxaa la weydiinayaa inuu korka ka sheego waxyaabo isku daba taxan. Goobaab '+' hadduu bukaanka si sax ah uga soo baxo. Hadduu wax qaldo waxaad goobaabtaa '-'. Qaladkaas oo noqon kara wax ka tegid, wax qalad ku darid ama qaab bedelid. hadduusan ku jawaabin waxaad goobaabtaa '0'.

***Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

260. Waxaad sheegtaa maalmaha todobaadka.	+	-	0	(260)
261. Waxaad tirisaa kow ilaa iyo shan iyo labaatan.	+	-	0	(261)
262. Waxaad sheegtaa xilliyada sannadka.	+	-	0	(262)

HELIDDA ERAYADA (verbal fluency)

***Qaybtaan waxay qiimaynaysaa bukaanka awooda uu u leeyahay soo saarida erayada isku codka ka wada bilaabma Waxay ujeedadeedu tahay in la arko tirada erayada oo uu bukaanku ku soo saari karo HAL DAQIIQAD gudaheed.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Qaybtaan waxaan ka codsandoonaa inaad sheegtid inta erayood oo aad awoodid ee dhammaan ka wada bilaabma codka ama xarafka aan ku siin doono. Tusaale: haddan ku iraaqdo soo tiri inta eray aad awoodid ee ka wada bilaabma xarafka "s"/sa/, waxaad isiin karta erayadaan oo kale, 'san, saacad, sac, sariir, sin, saabuun, samay, suun, sar iyo wixi la mid ah. Diyaar ma tahay?

Waxaad ii sheegtaa erayo ka wada bilaabma codka "b"(bə). Isku day inaad soo saartid intaad karto si deg-deg ah.

263. Erayada oo dhan waxay ka bilaabmaan codka saxa ah.	+	-	0	(263)
264. Intee eray ayaa af Soomaali ahaan sax ah.	_____			(264)

Waxaad ii sheegtaa erayo ka wada bilaabma codka "x" (xə).

265. Erayada oo dhan waxay ka bilaabmaan codka saxa ah.	+	-	0	(265)
266. Intee eray ayaa af Soomaali ahaan sax ah.	<hr/>			(266)

Waxaad ii sheegtaa eray ka wada bilaabma codka "q" (qə)

267. Erayada oo dhan waxay ka bilaabmaan codka saxa ah.	+	-	0	(267)
268. Intee eray ayaa af Soomaali ahaan sax ah.	<hr/>			(268)

MAGACAABID

***Qaybtaan soo socota, bukaanka waa inuu magacaabaa waxyaabaha la tusiyo. Waxaad bukaanka u tusinaysaa sheyada mid mid, adigoo kor ugu qaadaya si uu si fudud ugu jeedo. Sheeyada waa inaysan bukaanka u muuqanayn intaan la tusin ka hor.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaan ku tusin doona sheeyo ama alaab. waxaan kaa rabaa inaad waxaas aan ku tusiyo ii magacaabtid. Diyaar ma tahay?

269. Kutub	+	-	0	(269)
270. Okiyaale	+	-	0	(270)
271. Fure	+	-	0	(271)
272. Koob	+	-	0	(272)
273. Suun	+	-	0	(273)
274. Maqas	+	-	0	(274)
275. Qaado	+	-	0	(275)
276. UI	+	-	0	(276)
277. Qalin	+	-	0	(277)
278. Turub	+	-	0	(278)
279. Taraq	+	-	0	(279)
280. Guluus	+	-	0	(280)
281. Sigaar	+	-	0	(281)
282. Fargeeto	+	-	0	(282)
283. Baal	+	-	0	(283)
284. Faraati	+	-	0	(284)
285. Shumac	+	-	0	(285)
286. Baqshad	+	-	0	(286)
287. Fasaleeti	+	-	0	(287)
288. Saacad	+	-	0	(288)

DHISMAHA WEERAHA

***Qaybtaan, bukaanka waxaa laga rabaa in uu erayada loo akhriyo weer ka soo saaro. Weer kasta oo la dhiso waa in aad eegtaa ama la socotaa :-

- 1) inuu bukaanku wax jawaaba bixiyay.
- 2) in weerta uu bukaanku sameeyay af Soomaali ahaan sax tahay.
- 3) in weerta uu dhisay mid caqli gal oo micna leh tahay.
- 4) inuu bukaanku isticmaalay dhammaan erayada la siiyay.
- 5) iyo inaad qortid tirada guud ee erayada ku jira weerta uu soo saaray.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaan ku siin doona erayo. Adigoo erayadaas isticmaalaya waxaad ka soo saartaa weer fudud oo gaaban. Tusaale: haddan ku iraaqdo "Fur", "irid", "dhakhtar"; waxaad dhihi kartaa adigoo erayadaan isticmaalaya "Dhakhtarka irida ayuu furay". Diyaar ma tahay?

289. Guri/bisad	Jawaabta la helay?					+	-	(289)
	Naxwaha weerta?					+	-	(290)
	Caqli galka weerta?					+	-	(291)
	Inta eray oo bukaanka ka isticmaalay kuwa la siiyay?	0	1	2				(292)
	Tirada guud ee erayada weerta ku jira?					_____		(293)
294. Kursi/fadhi/wiil	Jawaabta la helay?					+	-	(294)
	Naxwaha weerta?					+	-	(295)
	Caqli galka weerta?					+	-	(296)
	Inta eray oo bukaanka ka isticmaalay kuwa la siiyay?	0	1	2	3			(297)
	Tirada guud ee erayada weerta ku jira?					_____		(298)
299. Khaanad/fur/armaajo	Jawaabta la helay?					+	-	(299)
	Naxwaha weerta?					+	-	(300)
	Caqli galka weerta?					+	-	(301)
	Inta eray oo bukaanka ka isticmaalay kuwa la siiyay?	0	1	2	3			(302)
	Tirada guud ee erayada weerta ku jira?					_____		(303)
304. Aragti/cagaar/geed/caleen	Jawaabta la helay?					+	-	(304)
	Naxwaha weerta?					+	-	(305)
	Caqli galka weerta?					+	-	(306)
	Inta eray oo bukaanka ka isticmaalay kuwa la siiyay?	0	1	2	3	4		(307)
	Tirada guud ee erayada weerta ku jira?					_____		(308)
309. Warqad/qalin/buug/qor	Jawaabta la helay?					+	-	(309)
	Naxwaha weerta?					+	-	(310)
	Caqli galka weerta?					+	-	(311)
	Inta eray oo bukaanka ka isticmaalay kuwa la siiyay?	0	1	2	3	4		(312)
	Tirada guud ee erayada weerta ku jira?					_____		(313)

***Seddexda qaybood ee soo socota, bukaanka waxaa laga rabaa inuu jawaab (hadal ahaan /afka ah/(oral)) bixiyo. Dhanka midigta ah waxaa ku qoran jawaabta ugu suura gal dhow. Hadduu bukaanka isla jawaabtaasi saxa ah bixiyo, waxaad goobaabtaa '+' una gudub tan ku xigta. Laakin hadduu si ka bedelan uu u jawaabo waxaad ku qortaa jawaabtaas uu bixiyay meesha loogu tala galay. Goobaab "1" hadday sax kula tahay, haday qalad kula noqotana waxaad goobaabtaa "-". (Qayb waliba waxaa lagula socodsiiin doona habka sixida iyo qiimeynta) Waxaad goobaabtaa "0", hadduusan bukaanka shan il-biriqsi (seken) gudaheed wax jawaaba bixin.

MICNA LID ISKU AH (Semantic Opposites)

***Qaybtaan bukaanka waxaa laga doonaya inuu la yimaado erayga la siiyay mid micnihiisa lid ku ah (ka soo horjeeda). Bukaanka jawaabtiisa waa sax hadduu eraygiisa micna ahaan ka soo horjeedo erayga la siiyay, eraygaasi waa in uusan ahayn mid la asal ah ama cilaaqa la leh kii la siiyay. Tusaale:- haddii bukaanka la siiyo eraygaan "run" uu ku jawaabo "run la'an" waxaad ku xugminaysaa qalad (adigoo goobaabaya "-") sababtana, in kastay micna ahaan ka soo horjeedo, hasa yeeshe ma ahan eray ka duwan.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaan ku siin doonaa eray. Waxaad isiisa eray ka duwan micna ahaana ka soo horjeeda (lid ku ah). Tusaale:- haddan ku siiyo "weyn" waxaad leedahay "yar" maxaa yeelay labada eray micnahooda way iska soo horjeedaan. Diyaar ma tahay?

314. RUN	+ BEEN	ama	_____	1	-	0	(314)
315. BALAARAN	+ DHUUBAN	ama	_____	1	-	0	(315)
316. FAQIIR	+ TAAJIR	ama	_____	1	-	0	(316)
317. FOG	+ DHOW	ama	_____	1	-	0	(317)
318. DHEER	+ GAABAN	ama	_____	1	-	0	(318)
319. XIR	+ FUR	ama	_____	1	-	0	(319)
320. CULAYS	+ FUDAYD	ama	_____	1	-	0	(320)
321. KOR	+ HOOS	ama	_____	1	-	0	(321)

322. JILEEC	+ ADEEG	ama _____	1	-	0	(322)
323. MUGDI	+ IFTIIN	ama _____	1	-	0	(323)

ASAL BEDELIDA ERAYADA (Derivational Morphology)

***Bukaanku, qaybtaan, hadduu la yimaado erayga ku qoran dhanka midigta ah, waxaad goobaabtaa "+" kana gudub. Haddii uu la yimaado eray ka bedelan laakin sax ah ciilaaqana la leh tan la siiyay waxaad goobaabtaa "1". Hasa yeeshe, hadduu la yimaado eray kale oo la asal ah (ciilaaq leh) erayga la siiyay kuna haboon (saxsan) in lagu dhameestiro weertan: "Waa qof ----- (ah).

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaan ku siin doonaa eray. Waxaad u bedeshaa "sifo". Tusaale: haddan ku iraaqdo "wanaag" waxaad leedahay "wanaagsan". Haddan ku iraaqdo "cilmii" waxaad leedahay "caalin". Diyaar ma tahay ?

324. FOOLXUMO	+ FOOLXUN	ama _____	1	-	0	(324)
325. FULAYNIMO	+ FULAY	ama _____	1	-	0	(325)
326. XUMAAN	+ XUN	ama _____	1	-	0	(326)
327. ADEYG	+ ADAG	ama _____	1	-	0	(327)
328. YARAAN	+ YAR	ama _____	1	-	0	(328)
329. DEGENAAN	+ DEGAN	ama _____	1	-	0	(329)
330. DHIRIR	+ DHEER	ama _____	1	-	0	(330)
331. GEESINIMO	+ GEESI	ama _____	1	-	0	(331)
332. WEYNIN	+ WEYN	ama _____	1	-	0	(332)
333. DAAL	+ DAALAN	ama _____	1	-	0	(333)

BEDELIDA WADARTA

*** Bukaanku, qaybtaan, hadduu la yimaado erayga ku qoran dhanka midigta ah, waxaad goobaabtaa "+" kana gudub. Haddii uu la yimaado eray ka bedelan laakin saxna ah, waxaad goobaabtaa "1". Tusaale: Haddi la yiraahdo "naago" jawaabtiisu waa inay noqotaa "naag" hadduu yiraahdo "haween" waa qalad sababtana erayga ayuu bedelay.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Eray ayaan ku siin doona, waxaan kaa rabaa inaad u bedeshid wadarta keli. Tusaale: haddan ku iraaqdo "naago" waxaad ileedahay "naag"; haddan ku iraaqdo "koobab" waxaad ku jawaabaysa "koob"

334. GABDHO	+ GABAR	ama _____	1	-	0	(334)
335. NIMAN	+ NIN	ama _____	1	-	0	(335)
336. AFAF	+ AF	ama _____	1	-	0	(336)
337. GURYO	+ GURI	ama _____	1	-	0	(337)
338. BIYO	+ BIYO	ama _____	1	-	0	(338)
339. INDHO	+ IL	ama _____	1	-	0	(339)
340. NALAL	+ NAL	ama _____	1	-	0	(340)
341. TIMO	+ TIN	ama _____	1	-	0	(341)
342. DUGSIYAAL	+ DUGSI	ama _____	1	-	0	(342)
343. DHALOYIN	+ DHALO	ama _____	1	-	0	(343)

QEEXID

***Qaybtaan, waxaa bukaanka la tusinaaya sheeko sawiran oo aanan hadal wadan. Inta uu layligu socdo, waa inuu bogga sheekadu ay kutaal bukaanka uu hor yaal. Bukaanku waa inuu laba daqiiqadood gudaheed ku sheegaa sheekadaasi. Markuu dhameeyo, waxaad goobaabtaa calamadda ku haboon su'aalaha 344,345 iyo 346.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaan ku tusinayaa sheekooyin sawiran oo tiiba ka kooban tahay lix sawir. Lixdaas sawir markii la isku geeyo waxaa laga soo saari karaa sheeko gaaban. Waxaad eegta sawirada, kana soo saar sheekada.

344. Hadalka tiradiisa					
0) waxba 1) wax yar 2) caadiga in ka yar 3) caadi	0	1	2	3	(344)
345. Bukaanku ma isku dayay in uu dhameeyo ?			+	-	(345)
346. Bukaanku ma wuxuu: 1) qeexay ama faahfaahiyay sawirada keliya ?					
2) ka soo saaray sheeko xiriirsan ?					
3) bixiyay midna ?	1	2	3		(346)

KOR KA XISAABIN

***Qaybtaan, bukaanka waxaa laga doonaya inuu waxyaabo kor ka xisaabsho. Su'aal kasta waa in bukaanka loogu akhriyaa sidey hoos ugu qoran tahay. Dhanka midigta ah, waxaa ku qoran jawaabta saxda ah. Hadduu jawaabtaas saxsan layimaado goobaab "+". Hadduu qaldana, goobaab "-". Hadduu toban il-biriqsi (seken) gudaheed uusan jawaabin, goobaab "0" una gudub tan ku xigta. Su'aalaha haray waad ka boodaysaa, hadduu bukaanku la yiimaado shan qalad ama shan jawaab la'aan oo isku daba xigta. Waxaad markaas goobaabtaa "0" una gudub qaybta ("FAHMIDDA MAQALKA")

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaan ku weydiin doona su'aalo xisaab la xiriira. Waxaad isku daydaa inaad si deg-deg ah oo saxsan uga jawaabtid.

347. Waa intee shan lagu daray afar?	SAGAAL	+	-	0	(347)
348. Waa intee todoba laga gooyay labo ?	SHAN	+	-	0	(348)
349. Waa intee laba lagu dhuftay seddex ?	LIX	+	-	0	(349)
350. Waa intee sagaal loo qaybshay seddex ?	SEDDEX	+	-	0	(350)
351. Waa intee lix lagu daray todobo ?	SEDDEX IYO TOBAN	+	-	0	(351)
352. Waa intee kow iyo labaatan laga jaray sagaal?	LABA IYO TOBAN	+	-	0	(352)
353. Waa intee afar lagu dhuftay lix ?	LABAATAN IYO AFAR	+	-	0	(353)
354. Waa intee laba iyo toban loo qaybshay afar?	SEDDEX	+	-	0	(354)
355. Waa intee afar iyo toban lagu daray laba iyo labaatan?	SODON IYO LIX	+	-	0	(355)
356. Waa intee afartan iyo lix laga gooyay kow iyo labaatan?	SHAN IYO LABAATAN	+	-	0	(356)
357. Saddex lagu dhuftay laba iyo toban?	SODON IYO LIX	+	-	0	(357)
358. Lixdan loo qaybshay afar?	SHAN IYO TOBAN	+	-	0	(358)
359. Todoba iyo toban lagu daray sideed iyo toban?	SODON IYO SHAN	+	-	0	(359)
360. Sodon iyo labo laga gooyay shan iyo toban?	TODOBA IYO TOBAN	+	-	0	(360)
361. Seddex lagu dhuftay afar iyo toban?	AFARTAN IYO LABO	+	-	0	(361)

FAHMIDDA MAQALKA (listening comprehension)

***U akhri bukaanka awaamirtaan iyo sheekada soo socota. Waxaadna weydiisa shanta su'aalood ee ka hooseysa. Hadduu si sax ah uga jawaabo, waxaad goobaabtaa "+", hadduu qaldana goobaab "--". hadduusan jawaabin amase qirto in uusan garanayn goobaab "0".

***Halkaan ka bilow, kor na u akhri.

Waxaad maqli doontaa sheeko gaaban. Si wanaagsan u dhageeyso, kadib ayaan su'aalo kaa weydiin doona. Diyaar ma tahay?

"Subax jimceed ayaa gabar iyo wiil yar suuqa isku raaceen. Wiilkii yaraa, ayaa wuxuu u ooyay moos la iibinaayo. Gabadhii ayaa wiilki mooska u gaday. Wiilkii intuusan mooskii afka la aadin ayaa daanyeer daf ka siistay.

362. Halkay joogeen gabadha iyo wiilki yaraa ?	+	-	0	(362)
363. Maalintu maxay aheyd ?	+	-	0	(363)
364. Gabadhu maxay wiilka u gaday?	+	-	0	(364)
365. Maxay gabadhu moos wiilka ugu gaday ?	+	-	0	(365)
366. Wiilku muxuusan mooska u cunin ?	+	-	0	(366)

AKHRIN

***Labada qeybood ee soo socota, bukaanka waxaa laga rabaa erayada hoos ku qoran inuu kor u akhriyo. Hadduu si sax ah u akhriyo waxaad goobaabtaa "+", hadduu qaldo goobaab "--", hadduusan wax oran goobaab "0".

*** Halkaan ku hako, una akhri bukaanka awaamirta soo socota.

Waxaan ku siin doonaa erayo la akhrinaayo. Eray waliba, kor u akhri. Diyaar ma tahay ?

367. QAR	+	-	0	(367)
368. WAR	+	-	0	(368)
369. KOOR	+	-	0	(369)
370. FEER	+	-	0	(370)
371. QOOB	+	-	0	(371)
372. SUN	+	-	0	(372)
373. YAAB	+	-	0	(373)
374. TUUG	+	-	0	(374)
375. TUUR	+	-	0	(375)
376. SHAAL	+	-	0	(376)

***Halkaan ku hako, una akhri bukaanka awaamirta soo socota.

Hadda waxaan ku siinaya weero la rabo in kor loo akhriyo. Diyaar ma tahay?

377. Wiilku gabdhuhuu hayaa.	+	-	0	(377)
378. Asaga ayaa shanlaystay.	+	-	0	(378)
379. Eyga waxaa qaniinaysa bisada.	+	-	0	(379)
380. Waa dawacada waxa diiqa daba socoto.	+	-	0	(380)
381. Wiilku ma riixin gabadha.	+	-	0	(381)
382. Diiqu dawacada ma daba socon.	+	-	0	(382)
383. Waa eyga waxay bisadu qaniinaysaa.	+	-	0	(383)
384. Ayaduu hayaa.	+	-	0	(384)
385. Gabadha waxaa riixaaya wiilka.	+	-	0	(385)
386. Askarigu tuuga ma garaacin.	+	-	0	(386)

***Qeybtaan soo socota, bukaanka waxaa laga doonayaa inuu hoos u akhriyo sheeka gaaban; ka dibna su'aalaha la xiriira uu ka jawaabo. Waxaa bukaanka la siinaya sagaashan il-biriqsi (seken) inuu ku akhriyo sheekada.

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaan ku siinaya sheeka gaaban oo qoran. Si hoose u akhriso. Markaad dhameysid i ogeysii si aan su'aalaha la xiriira kuu weydiiyo. Diyaar ma tahay?

Nin iyo wiilkiisa ayaa ugaarsi duurka uu aaday. Waxay ugaarsadeen sagaaro. Markay gurigoodi ku soo laabteen waxay aadeen tuula u dhow. Halkaas ayey sagaaradoodi sonkor kaga soo bedeshteen.

387. Yaa la socday ninka ?	+	-	0	(387)
388. Xagey aadeen ninka iyo wiilkiisi?	+	-	0	(388)
389. Maxay duurka ka sameeyeen ?	+	-	0	(389)
390. Halkay geeyeen sagaaradoodi ?	+	-	0	(390)
391. Maxay ku sameeyeen sagaaradoodi ?	+	-	0	(391)
392. Maxay siisteen sagaaradoodi ?	+	-	0	(392)

****HADA JOOJI CAJALADA****

SOO GUURIN

*** Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Waxaan ku siinaya erayo. Qalinkaan qaado ee sidey yihiin warqadaan ugu guuri.

393. Dhar	+	-	0	(393)
394. Far	+	-	0	(394)

395. Soor	+	-	0	(395)
396. Beer	+	-	0	(396)
397. Roob	+	-	0	(397)

YEERIS

***Halkaan ku hako, una akhri bukaanka awaamirta soo socota.

Waxaan kuu yeerin doonaa erayo. Waxaan kaa doonaya inaad qortid. Diyaar ma tahay?

398. Dun	+	-	0	(398)
399. Waab	+	-	0	(399)
400. Buug	+	-	0	(400)
401. Nuur	+	-	0	(401)
402. Maal	+	-	0	(402)

***Qeybtaan, waxaad goobaabaysaa "+" hadduu bukaanku si saxsan u qoro weerta la siiyo. Hadduu qaldo waxaad ku qortaa meesha loogu tala galay INTA ERAY OO UU SAXAY TIRADOODA.

*** Halkaan ku hako, una akhri bukaanka awaamirta soo socota.

Waxaan kuu yeerin doona jumladdo. Waxaa la rabaa inaad qortid. Diyar ma tahay ?

403. Ayadaa daba socota.	+	_____	0	(403)
404. Asagaa is qaniinaaya.	+	_____	0	(404)
405. Wiilku wuxuu toosinaya bisada.	+	_____	0	(405)
406. Tuugu diiqa ma daba socdo.	+	_____	0	(406)
407. Waa askariga waxa gabadha garaacaya.	+	_____	0	(407)

FAHMIDA ERAYADA LA AKHRINAAYO

***Qeybtaan, bukaanka waxaa laga doonaya inuu erayga si hoose u akhristo, ka dibna uu doortaa sawirka micna ahaan eraygaas ugu dhow. Eray kasta waxaad goobaabtaa sawirka uu bukaanku taabto lambarka (tirada) ku haboon.

***Waxaan ku siinaya erayo. Taabo sawirka eraygaas micnihiisa cadeynaaya. Diyar ma tahay ?

408. QAR	1	2	3	4	0	(408)
409. WAR	1	2	3	4	0	(409)
410. KOOR	1	2	3	4	0	(410)
411. FEER	1	2	3	4	0	(411)
412. QOOB	1	2	3	4	0	(412)
413. SUN	1	2	3	4	0	(413)
414. YAAB	1	2	3	4	0	(414)
415. BUUG	1	2	3	4	0	(415)
416. TUUR	1	2	3	4	0	(416)
417. SHAAL	1	2	3	4	0	(417)

FAHAMKA WEERAHA LA AKHRINAAYO

*** Halkaan ku hako, una akhri bukaanka awaamirta soo socota.

Waxaan ku siinaya weero. Si hoose u akhriso ka dibna taabo sawirka micnaha weertaas aad akhrisay cadeynaaya.

418. Wiilku wuxuu hayaa gabadha.	1	2	3	4	0	(418)
419. Asaga ayaa shanlaysanaaya.	1	2	3	4	0	(419)
420. Eyga waxaa qaniinaysa bisada.	1	2	3	4	0	(420)
421. Waa dawacada waxa diiqa daba socoto.	1	2	3	4	0	(421)

422. Wiilku gabadha ma uusan riixin.	1	2	3	4	0	(422)
423. Diiqu dawacada ma daba socdo.	1	2	3	4	0	(423)
424. Waa eyga waxay bisadu qaniinayso.	1	2	3	4	0	(424)
425. Ayada ayuu hayaa.	1	2	3	4	0	(425)
426. Gabadha waxaa riixaaya wiilka.	1	2	3	4	0	(426)
427. Askarigu tuuga ma uusan gaaracin.	1	2	3	4	0	(427)

QORID

***Hako ee bukaanka sii warqad wax lagu qoro, kana codso inuu shan daqiiqadood si aan kala go' lahayn uu wax u qoro.

***Kor u akhri adigoo halkaan ka bilaabaya.

Markaan waxaan jeclaan lahaa inaad qortid intii dhawr daqiiqadood ah waxyaabo ku saabsan jiradaada ama shilkaaga. Hoo qalinkaan iyo warqadaan.

Faalo dheeraad ah oo aan lagu xusin su'aalaha caanka ah, hasa yeeshe la xiriira ama quseeya habka guud oo uu bukaanku wax u xalinayay (ama u jawaabayay).
